

□ פגישות ודיוני צוות

- פגישות צוות הן פעולות הכרחיות לניהול יעיל של הענף, להגברת המעורבות של החברים בנעשה בענף ולשיפור הרגשתם של העובדים.
- הפגישות עשויות להיות פורמליות או בלתי פורמליות, אך מוצע לערוך לפחות אחת לחודש.
- והרי מספר נושאים לדיונים ופגישות הצוות:
 - אינפורמציה על הנעשה בענף, הקף הייצור, הוצאת פרות.
 - בירורים הקשורים בנושאי פעילויות שונים, כגון צמצום נזקי דלקות עטיון, העלאת רמת הפוריות, מועד הזרעת עגלות וכו'.
 - דיונים ושיחות עם גורמים מחוץ לצוות הרפת – המדריך האזורי, הרופא הוטרינר, מרכז המשק ועוד.
 - דיונים על פגישות מקצועיות הנערכות באזור או בהקף ארצי, אינפורמציה ותכנון פגישות והשתלמות של כל הצוות או של כל עובד בנפרד.
 - דיון על נושאים המועלים בספרות המקצועית.
 - דיונים על אירגון הצוות והעבודה בענף, רוטציה בתפקידים השונים, כולל ריכוז הענף. □
- רכז הענף – ניהול כללי, התווית גישה מקצועית, קשרים עם גורמים הקשורים בענף במשק ומחוצה לו, עריכת סיכומים חודשיים ותקופתיים.
- הזנה והאבסה – טיפול בציוד ובמתקנים, בדיקת המזונות ורישום התוצאות.
- ציוד חליבה וקירור – טיפולים תקופתיים, הזמנת חלפים.
- יונקים – שיטות הגמעה, טיפולים מיוחדים, תרופות ליונקים, נקיון והיגיינה.
- רישום – רישום ידני או במערכת מחשב של כל הארועים המתרחשים ברפת: המלטות, רכישות, הוצאה ומכירות.
- פוריות ובריאות – קשר עם הרופא, המזריע, חיסונים, טיפול בפר.
- אחזקת חוץ – ריפוד, שקתות, מערכות למיגבינה, תאורה, מאורדים, עולים, שערים, מעברים ואיבוסים.
- עגלות לתחלופה – העברה מקבוצה לקבוצה, קביעת מועד הזרעה.
- פרות יבשות – טיפולים ביובש, רמת הזנה והעברה לקבוצת הכנה.
- מספוא ו/או עגלים לפיטום במשקים העוסקים בנושאים אלה.
- סידור עבודה ברפת – תורנות בין חברי הצוות.

הרעה ברווחיות רפת החלב

מתוך ידיעון המועצה לענף החלב בישראל, יוני 1985

ל-9.5 ימי עבודה לפרה, ירידה של 11.2%; ובמשק השיתופי ירידה קטנה יותר: מ-9.4 ימי עבודה בתש"מ, ל-8.9 ימי עבודה לפרה. התיעלות זו נובעת בחלקה משינוי בטכנולוגית ההזנה (מעבר להזנה בבליל) ובחלקה מהתיעלות בתחומים אחרים הנובעת מההתמחות של המשקים בענף.

מאפיין בולט נוסף הוא העליה בתנובת החלב לפרה: מ-5,600 ליטר לפרה בסקטור המשפחתי בתש"מ לכ-6,490, עליה של 15.8%; ובסקטור

המכון לחקר ריווחיות המשק החקלאי פירסם בימים האחרונים את סקר רווחיות ענף רפת החלב בשנת תשמ"ג. הסקר כולל ממצאים של פעולות רפת החלב ובנפרד של פיטום עגלים מרפת החלב. להלן ממצאי הסקר כפי שהוצגו בדו"ח המסכם.

בשנת תשמ"ג המשיך ענף הרפת בהתיעלות במספר מאפיינים בולטים: נמשכה הירידה בכמות ימי העבודה המושקעים בענף, מ-10.7 ימי עבודה לפרה ברפת המשפחתי בשנת תש"מ

השער היציג ב־4/83 היה 50 שקל, לכן ההפסד לפרה בממוצע ארצי היה \$138.9, או 1.86 סנט לליטר חלב. הריווחיות בסקטורים היתה שונה: במשקים המשפחתיים הסתיימה הפעילות בהפסד של כ־10,000 שקל לפרה או 1.5 שקל לליטר חלב, ואילו המשקים השיתופיים סיימו בהפסד של 4,308 שקל לפרה או 52 אג' לליטר חלב.

מניתוח נתוני הסקר מסתבר, כי השוני נובע בעיקרו מערך התפוקה לפרה. בעוד שהמשקים השיתופיים הגיעו לערך תפוקה של כ־124,000 שקל, הרי במשקים המשפחתיים הגיעו רק למעט יותר מ־99,000 שקל. הסיבה להפרש היא כמות ייצור החלב לפרה. ובאשר להוצאות הייצור, ההפרשים בין הסקטורים היו קטנים יחסית.

כשם שיש שוני בחשבון הריווחיות בין הסקטורים, כן נמצא כי יש שוני בתוך הסקטורים. פירוט מלא של ממצאי הסקר נמצא בדו"ח שפורסם ע"י המכון. פרטים נוספים ניתן לקבל במכון או במועצה לענף החלב.

השיתופי מ־7,620 ליטר לפרה בתש"מ ל־8,350 ליטר בתש"ג, עליה של כ־9.5%. במקביל עלה גם סה"כ כמויות החלב והבשר ליחידת המשק: בסקטור המשפחתי עלתה כמות החלב למשק מכ־160 אלף ליטר בתש"מ לכ־210 אלף ליטר בתש"ג, עליה של כ־33%. במשקים השיתופיים היתה העליה מתונה יותר: בשנות תש"מ כ־2,200 אלף ליטר לכ־2,400 אלף ליטר, עליה של כ־10.5%. הרחבה זו התאפשרה מהסיבות הבאות:

א. יציאה של מספר לא קטן של יחידות משק מהייצור בענף, בעיקר של משקים קטנים בסקטור המשפחתי. אמצעי הייצור והמכסות הופנו למשקים שהגדילו את ייצור החלב במשקיהם.

ב. תוספות סה"כ מכסות שאושרה למגדלים. הסקטור השיתופי ייצר כ־60% מסה"כ כמות החלב והסקטור המשפחתי כ־40%. זהו יחס דומה למוכר לנו בעבר.

בממוצע ארצי, במחירי אמצע שנת תש"מ, הסתיימה הפעילות בענף החלב בהפסד של כ־6,947 שקל לפרה, או 93 אג' לליטר חלב.

767 מיליון ליטר – צריכת המסובסדים

- סיכום נתוני הצריכה של חלב ומוצריו בשנת 1983/84 מראה, כי נצרכו במשק 767 מיליון ליטר במונחי שומן, שהם 24,821 טון שומן. אחוז השומן בממוצע השנתי בקבלת חלב היה 3.235%.
- בו בזמן שאספקת החלב בהשוואה לאשתקד גדלה ב־2.6%, כמות השומן למחלבות גדלה ב־0.8% בלבד. המשמעות – ירידה באחוז השומן הממוצע, 3.235% לעומת 3.291% בשנה הקודמת.
- כמות השומן שבמוצרי החלב הלא מסובסדים, בעיקר סוגי גלידה, כמעט והוכפלה.
- ניכרת מגמה איטית של הגדלת צריכתם של מוצרים עתירי שומן, בעיקר שמנת לסוגיה, וירידה בצריכת מוצרים דלי שומן, לבן וגבינות כחושות.
- חלה ירידה בצריכה לנפש של חלב, משקאות חלב טריים ועליה בסה"כ צריכת חלב ומשקאות חלב עמידים.